

Yönetmelik

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından :

Bağ-Kur İsteğe Bağlı Sigortalılık Yönetmeliği

Amaç

Madde 1 — Bu yönetmeliğin amacı, 1479 sayılı Kanunun 2229 ve 3165 sayılı Kanunlarla değişik 79 uncu maddesi, ek 3 üncü maddesi, ek geçici 4 nci ve ek geçici 15 nci maddesi gereğince, isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerle ilgili işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu yönetmelik, isteğe bağlı sigortalı olma hakkından yararlanacak olanların müracaat, basamak seçimi ve basamak yükseltme, primlerin ödenmesi, borçlanma ve diğer işlemleri kapsar.

Tarifler

Madde 3 — Bu yönetmelikte geçen;

- “Bağ-Kur” veya “Kurum” deyimi, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumunu,
- “Genel Müdürlük” ve “İl Müdürlüğü” deyimi, Bağ-Kur Genel Müdürlüğünü ve Bağ-Kur İl Müdürlüğünü,

İfade eder.

İsteğe Bağlı Sigortalılık Hakkından Yararlanacaklar

Madde 4 — 1479 sayılı Kanunun 2229 ve 3165 sayılı Kanunla değişik 79. maddesi ve ek 3. maddesi gereğince;

- Ev kadınları,
- Türkiye’de ikamet eden Türk asıllı yabancı uyruklular,
- Belirli işi olmayanlar,
- Yurt dışındaki vatandaşların yanlarında bulunan ve herhangi bir işte çalışmayan eşleri,
- Bağ-Kur’a tabi mecburi sigortalılık niteliğini kaybedenler, İsteğe bağlı sigortalı olmak hakkından yararlanabilirler.

Müracaat

Madde 5 — Bağ-Kur’a tabi mecburi sigortalılık niteliğini kaybedenlerden isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler “Form Dilekçe” ile, isteğe bağlı olarak ilk kez Bağ-Kur sigortalısı olmak isteyenler, “Bağ-Kur’a isteğe bağlı sigortalı giriş bildirgesi” ile müracaat ederler.

Yurt içinden isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler, daimi ikâmetgahlarının bulunduğu yerdeki İl Müdürlüğüne, Yurt dışından isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler doğrudan Genel Müdürlüğe müracaat ederler.

İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlama Tarihi

Madde 6 — Herhangi bir Sosyal Güvenlik Kuruluşuna tabi olmayanlardan isteğe bağlı sigortalı olmak hakkını haiz bulunan;

- Ev kadınları, Türkiye’de ikamet eden Türk asıllı yabancı uyruklular, belirli bir işi olmayanlar, Bağ-Kur İl Müdürlüklerine yazılı olarak müracaat ettikleri tarihten itibaren isteğe bağlı sigortalı olurlar.
- Yurt dışındaki vatandaşların yanlarında bulunan ve herhangi bir işte çalışmayan eşlerinin isteğe bağlı sigortalılıkları, Genel Müdürlüğe ve İl Müdürlüklerine yazılı olarak müracaat ettikleri tarihten itibaren isteğe bağlı sigortalı olurlar.

racaat ettikleri tarihten itibaren başlar. İl Müdürlüklerine yapılacak müracaatlar, Genel Müdürlüğe gönderilir.

c) Bağ-Kur'a tabi mecburi sigortalılık niteliğini kaybedenlerden isteğe bağlı olarak sigortalı olmak isteyenlerin sigortalılıkları yazılı olarak müracaat ettikleri tarih itibarıyla başlar.

İsteğe Bağlı Sigortalılığın Sona Erme Tarihi

Madde 7 — İsteğe bağlı sigortalılık;

a) İsteğe bağlı sigortalılığın sona ermesi için yazılı talebin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten,

b) Mecburi sigortalı olarak Bağ-Kur'a veya diğer Sosyal Güvenlik Kuruluşları kapsamına girdiği tarihten,

c) Yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması talebinde bulunduğu tarihten,

d) Malullük aylığına hak kazananlar rapor tarihinden,

e) İsteğe bağlı sigortalının ölümü halinde, bir süre prim ödemiş ise, en son prim ödenen ayın sonundan, ölüm tarihinden bir önceki ayda prim ödemelerinin bulunması halinde ölüm tarihinden,

İtibaren son bulur.

Gelir Basamaklarının Seçimi ve Yükseltilmesi

Madde 8 — İsteğe bağlı sigortalı olmak isteyenler 1479 sayılı Kanunun değişik 50. maddesinde belirtilen gelir basamaklarından dilediklerini seçerler.

Ancak, diğer Sosyal Güvenlik Kanunlarına tabi bir işte çalıştıktan sonra Bağ-Kur kapsamına girenler, bu Kanunun 50. maddesinde belirtilen aylık gelir basamaklarından, diğer Sosyal Güvenlik Kurumlarında geçirdiği süre intibak ettirilerek suretiyle en yakın basamaktan aşağısını seçemezler.

Gerek Bağ-Kur ve gerekse diğer Sosyal Güvenlik Kuruluşları kapsamından çıkarak yeniden Bağ-Kur Kanunu kapsamına girenlerin evvelce Bağ-Kur'a fiilen prim ödemiş oldukları son basamak üzerinden sigortalılıkları devam eder.

Basamak yükseltme işlemleri, 1479 sayılı Kanunun mecburi sigortalılara ilişkin hükümlerine göre yürütülür. Ancak isteğe bağlı sigortalıların basamak yükseltmelerindeki bir yıllık ve iki yıllık sürelerin tesbiti için prim ödenen bir veya iki yıllık sürenin dolması gerekmektedir.

Primlerin Hesaplanması, Ödenmesi ve Tahsili Usulleri

Madde 9 — a) Prim oranları 1479 sayılı Kanunun mecburi sigortalılara ilişkin hükümlerine göre yürütülür. İsteğe bağlı sigortalıların ayı içinde primi yatırılmış süreleri sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Ancak ayı içinde noksan yatırılan primler için Kurumun kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 3 ay içerisinde 53. maddeye göre, gecikme zammı ile birlikte primlerin yatırılması halinde bu sürelerde sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

b) Mecburi sigortalılık sona erdikten sonra isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemesi yapılmış ise, bu durumda sigortalı veya haksahiplerinin yazılı talepte bulunmaları, ayı içinde primi yatırılan ve varsa noksan yatırılan primler için Kurumun kendilerine tebliğ tarihinden itibaren üç ay içerisinde ödenmesi şartıyla bu süreler isteğe bağlı sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

c) Yurt dışındaki vatandaşların yanında bulunan ve herhangi bir işte çalışmayan eşlerinin primleri döviz olarak ödenir. Ödenecek prim ve borçlara ilişkin döviz işlemleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca çıkarılacak tebliğlere göre yürütülür.

22/3/1985 Tarihinden Önce İsteğe Bağlı Sigortalılık Talebinde Bulunmuş Olanların Tabi Olacağı Hükümler

Madde 10 — 22/3/1985 tarihinden önce 1479 sayılı Kanunun 79. maddesine göre isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunanlara da 3165 sayılı Kanunun Ek Geçici 15. madde hü-

kümleri uygulanır. Bunlardan keseneklerini prim, gecikme zammı ve borçlarını kısmen veya tamamen süresinde ödemedikleri için sigortalılığı sona erenler, 22/3/1985 tarihine kadar geçen sürelerle ait ödemeleri gereken borçlarını gecikme zammı ve faiziyle birlikte bir yıl içinde yani 24/3/1986 tarihi mesai bitimine kadar tamamen ödedikleri takdirde bütün süreleri sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Belirtilen süre içerisinde, prim ve gecikme zamlarını tamamen ödemeyen sigortalıların 22/3/1985 tarihinden önce ödemiş oldukları primlere tekabül eden süreleri 1479 sayılı Kanunun 53. maddede uyarınca yapılacak hesaplama göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilir.

Sigortalılardan daha önce borçlanma talebinde bulunmuş ve borçlanma tutarını tamamen ödemiş olmakla beraber, kesenek veya primlerini ödemedikleri için sigortalılıkları, sigortalılığın başlangıç tarihi itibarıyla sayılmayanların borçlanma karşılığını geri almamış olmak kaydıyla bu borçlanmaları geçerli sayılır.

İsteğe Bağlı Sigortalıların Borçlanması

Madde 11 — İsteğe bağlı sigortalı olanlardan, 4/5/1979 tarihinde, kadın iseler 40, erkek iseler 45 yaşını geçenler, sigortalı oldukları tarihten geriye doğru 10 yıllık sürenin tamamını, sigortalılığın tescilinden itibaren bir yıl içinde talepte bulunmak kaydıyla borçlanabilir.

Bağ-Kur ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmeti bulunanlar ancak 10 yıla tamamlayacak süreyi borçlanabilirler.

Borçlanılan süreler, aylıklık aylığı bağlanmasında ancak borcun bittiği tarihten itibaren bir yıl geçtikten sonra prim ödeme süresi olarak değerlendirilir.

Borçlanma primleri talep tarihindeki basamak ve prim tutarları üzerinden hesaplanır ve sigortalılığın başlangıç tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde ödenir. Borçlanma tutarını ödemediği vefat edenlerin hak sahipleri ödeme süresi içinde borçlanma tutarını ödeyebilir. Belirtilen süre içerisinde borçların tamamen ödenmemesi halinde, borçlanma talepleri geçersiz sayılır.

22/3/1985 tarihinden önce borçlanılmış ve 3165 sayılı Kanuna göre borçlanılacak süreler diğer Sosyal Güvenlik Kanunlarına tabi bir işe girerek o Kanuna tabi Kurum ve Kuruluşlardan aylığa hak kazananların, 24/5/1983 tarih ve 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre, birleştirilecek hizmetlerine dahil edilemez. Bu suretle dikkate alınmayan sürelerle ait borçlanma primleri, talep halinde sigortalıya veya mirasçılara geri verilir.

Yurt dışından isteğe bağlı sigortalı olanların borçlanmaları da yukarıdaki esaslara göre yapılır.

Bunların borçlandıkları süreye ait primleri, bu Yönetmeliğin 8. maddesinde sözü edilen Maliye ve Gümrük Bakanlığı tebliğlerine göre döviz olarak ödenir.

Yürürlük

Madde 12 — 4/10/1979 tarih ve 16774 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan isteğe bağlı sigortalılık Yönetmeliği, 28/7/1981 tarih, 17414 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ek Yönetmelik değişikliği, 16/9/1984 tarih, 18517 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ek Yönetmelik değişikliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 13 — Bu Yönetmelik 22/3/1985 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14 — Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.